

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ

21 травня 2021р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 31. 05. 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студент 3-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 2-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

УДК 321(477)(063)

С 91

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали другої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 травня 2021 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2021. 145 с.

УДК 321(477)(063)

Погребинська Маріамі Дмитрівна
студентка 3-го курсу
кафедри режисури естради та масових свят,
спеціальність «Сценічне мистецтво»,
Київський національний університет культури і мистецтв
Науковий керівник:
Деркач Світлана Миколаївна
заслужений діяч мистецтв України,
канд. мистецтвознавства, професор,
професор кафедри режисури естради та масових свят,
Київський національний університет культури і мистецтв

ПАНТОМІМА ЯК САМОСТІЙНИЙ ЖАНР ПЛАСТИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Всі мистецтва походять від внутрішнього інстинкту людини, бажання відтворення вражень, отриманих від навколишнього світу. Ці інстинкти знаходять своє вираження у перших примітивних формах пантоміми, які у свою чергу, є найбільш стародавньою формою театру, з якої згодом почала розвиватися драма. По це свідчать й етнографічні матеріали, й описи мандрівників, й, особливо, порівняльне вчення тих видовищ, які донині існують у різних точках земної кулі. «До специфічних властивостей художнього впливу та виражальних засобів мистецтва пантоміми митці традиційно зверталися за умов радикальних змін в соціокультурному та соціомистецькому просторі, що пов'язано з подвійним аспектом світосприйняття та осмислення людського буття у пантомімі, а також визначення її природного середовища побутування в межах абстрактного та конкретного, уявного та реального часо-простору. Елементи пантоміми пов'язані з різноманітними формами соціальної, мистецької та релігійно-обрядової діяльності» [1, с. 227]. Ці дані дозволяють припустити, що саме в первісному суспільстві безліч обрядових дій, ігор, ритуальних церемоній й танців були пов'язані з перевтіленням первісної людини в образи тварин, героїв або богів з відтворенням подій за допомогою танців,

жестів, міміки. Їх можна назвати танцювальними драмами, де пантоміму й танець було важко розмежувати.

Танцювальні драми первісної людини, ймовірно, супроводжувалися ритмічними вигуками, які надалі почали набувати мелодійного характеру. При цьому пантомімічна подія відтворювалася однією групою виконавців, а музично-ритмічний супровід здійснювався іншою групою. Згодом такий музично-ритмічний акомпанемент набув форми розповіді або пісні, що слугувало коментарями до змісту пантоміми. У процесі еволюції театральних форм відбувся синтез слова й руху. Пантоміма зі словесним коментарем набуває характеру словесної драми, проте цей процес відбувся на більш пізньому етапі.

Для раннього етапу людської творчості найбільш типові були мисливські пантоміми. Усі значні події племені або роду обростали обрядами, іграми, танцями, пов'язаними з явищами природи, способом виробництва та побутом. З пантомімою в первісних народів були пов'язані також войовничі обряди й танці. Їхнім змістом було переслідування, боротьба й знищення ворога.

Протягом століть пантоміма була необхідним елементом церемоній: посвята в сан жерця, вождя та царя. Їх парадні виходи супроводжувалися символічними обрядами, в яких пантомімі приділялась значна увага.

Однак, варто зауважити, що скільки б не досліджували виникнення пантоміми, так досконало не відомо коли й де виник цей жанр у світовій історії. Людина завжди потребувала вираженню своїх емоцій через певні рухи, незалежно від того, настільки чудова мова. Більшість інформації людина сприймає за допомогою очей. Міміка обличчя здатна набагато більш передати, аніж безліч слів. Тому пантоміма, будучи, на перший погляд, найпростішою формою прояву людських емоцій, виявляється разом з тим найскладнішою.

Сьогодні, на жаль, мистецтво пантоміми часто виглядає як дивертисмент, елемент розважальної програми на корпоративних вечірках, церемоніях нагородження, днях

народження, весіллях. Нині суспільство переживає новий вік прискорень, вік глобалізації не тільки економіці, політиці та інших галузях, а й у сфері культурного розвитку. Зараз досить складно переконати режисерів створити пантомімічні вистави, оскільки ЗМІ, Інтернет настійно нав'язують переважно матеріальні досягнення людства, відтак втрачається інтерес до індивідуального й неповторного в людині.

Однак, пантоміма завжди посідала одне з головних ролей у сценічному мистецтві. Артисти різних жанрів застосовують у своїй діяльності елементи пантоміми, щоб більш виразно виглядати на сцені, арені чи в кінокадрі. Проте, пантоміма сама по собі досить виразний інструмент артиста. Сьогодні мистецтво пантоміми перероджується, синтезується з іншими мистецькими формами та жанрами. Така тенденція властива з часом кожному виду мистецтва.

Більшість спроб, які роблять сьогодні артисти в галузі засвоєння сучасної пантомімічної культури, в силу певних історичних обставин, об'єктивних та суб'єктивних причин, виявляються не затребуваними у становленні власної національної традиції мистецтва пантоміми, тому змушені реалізувати свою майстерність за кордоном.

Література:

1. Сварник Б.В. Генезис пантоміми в умовах соціокультурного простору античного суспільства. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Київ : НАКККіМ, 2018. № 41. С. 276-286.

Сараніна Дар'я Олександрівна
студентка 2 курсу кафедри мистецтв,
спеціальність «Сценічне мистецтво»,
Приватний вищий навчальний заклад
«Київський університет культури»
м. Київ, Україна